

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyiltér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyiltér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönbén minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Gazdasági rendszer a városnál.

Azt mondják, hogy Rimaszombat a felvidék leggazdagabb városai közé tartozik. Vagyonának értéke némelyek szerint meghaladja a milliót. Vannak szántóföldei erdői, házai, melyek jövedelmeznek, de a befolyó pénz nem elég arra, hogy azzal kiadásait fedezze s ezért jelentékeny pótdóval dolgozik.

Igy Rimaszombat a nagy vagyon mellett mégis szegény. Berendezkedése elégtelen. A haladásnak egyetlen tényezőjét sem foganatosíthatja polgári áldozatkészség nélkül. Iskolákat tart fenn; papokat, tanítókat fizet s mindenféle ügyeinek vezetésére teljes számu hivatalnokai vannak, de a fizetésekben annyira szűkmarku, hogy sok esetben alkalmazottainak existenciáját sem tudja biztosítani, sőt nyugdíjintézetét is csak akkor jutott a megvalósítás stádiumába, mikor hivatalnokainak egy része előrehaladott koránál fogva, már nem élvezheti. Utcáit egy évtized óta kövezi, de egy évtized mulva sem fejezi be, pedig erre a háztulajdonosok külön fizetnek. A világitást együtt eszközli a holdvilággal, de az égi szövetséges emberségesebb munkát végez, mert az ő időszakában éjjel is látunk, míg a földi mécsesek csak boszantanak.

Sajnos, hogy mindez így van, de még sajnósabb, hogy a gazdálkodás mostani rendszere mellett másként nem is lehet, mert a jövedelmeknek tetemes részét ép maga a rendszer emésztí meg. A fentartás és javítások költsége sok áldozatot kíván. Szabadkán új épületeket kellett emelni, a városkertben toldalékokat építettek: a „Rózsa“ átalakítása ezelőtt mintegy tíz évvel 18000 forintba került a városnak, de csakhamar kitűnt, hogy az egész renoválás nem ért meg egy hajtót, mert a hátulsó rész az emeletig felnyúló bűzös falakból áll, a földszinten pedig évek óta egy hatalmas és legyőzhetetlen patkánybirodalom virágozik, mely a kaszinó hátulsó bejáratát fertőzőtté és undokká teszi.

Egy szóval: a gazdálkodás immár huzamo-

sabb idő óta nem jár megfelelő haszonnal s ennek következtében a pótdó évről-évre növekszik, míg egyszer arra a meglepetésre ébredünk, hogy rendezett tanácsu voltunkat nem leszünk képesek fentartani s a gazdag, millióssal bíró ősi város, mely több mint hatszáz év óta él városi szabadságával, kénytelen lesz nagyközséggé devalválódni!

Azonban a visszafejlődést nem óhajtja senki; a városi rangról, az önrendelkezés jogáról nem szívesen mondanának le az ősi város polgárai, noha a teher elviselése nem csekély megerőltetésbe kerül a mai gazdasági és ipari viszonyok között. Pedig a jövő évi költségvetés is 28690 korona fedezetlen hiányt tüntet fel, melynek elenyésztesítésére községi és iskolai adó ezímen 35% pótdó van javaslatba téve, melyet a földbirtokosok még külön 15%-kal pótolnak meg mezei kerülő-bér s egyéb kezelési költségek fedezésére szükséges pótdóként.

Hová fog vezetni a teher évek óta tartó fokozatos emelkedése?

Valóban nem esudálkozhatunk azon, hogy ha polgártársaink panaszra fakadnak. Hisz a teher egészben az övék, a ház- és a földbirtokosok vannak legsúlyosabban megróva, a nélkül, hogy a mit a vámon veszítenek, visszanyernék a révén. Mert az adóképeség emelésére még eddig minden kísérlet meghiúsult. Katonáink nincsenek, a kisipar productumai nem találnak piacot s még keletkezőben sincs oly vállalat, mely anyagi reményeinek némi forrását képezne.

Ily körülmények közt lassan, de biztosan haladunk azon az uton lefelé, melynek végén immár a homályból kibontakozva látjuk a nem óhajtott ezél körvonalait: a rendezett tanácsu városnak nagyközséggé való visszafejlődését! Mert a terheknek évről-évre való emelkedése ad infinitum nem tarthat, s bár a fenyegető veszélytől távol vagyunk még: azoknak, kik a város gazdasági ügyeit huzamosabb idő óta figyelemmel

kísérik, az előbbi évek példáiból könnyű levonni a konzekvenciát.

Mostani gazdasági kezelés mellett Rimaszombat földbirtokai és házai bérbe vannak adva. A földbirtokok elég jövedelmezők, de a házából befolyó jövedelmek nagyon kétségesek. Egyik-másiknak bérlője sincs s azoknak javítására és karbantartására, melyek használat alatt vannak, évenként legalább 2000 forintot fordít. De mi történne akkor, ha valamikor nem akadna bérlő? ha észébe jutna valamely élelmes, vagyonosabb vállalkozónak, hogy egy minden tekintetben színvonalon álló s a város intelligenciájának igényeit kielégítő nagy vendéglőt építene. bálteremmel, színházzal, kaszinói helyiségekkel együtt? Vajjon megmaradna-e a költségvetésben az a bérösszeg, melyet a város a Rózsa bérlőjétől s a kaszinótól ma kap, akkor is? És hány perczenttel emelkedett volna a pótdó abban az esetben, ha a pénzügyigazgatóság szerződése a nyáron csakugyan létre jön?

E nagyon is bizonytalan állapotban csak az által lehetne segíteni, ha a város házbirtokait pénztökévé convertálná. Az eladásból nagyobb pénztökére tenne szert, mint a mennyinek kamatát házbér ezímen élvezi. Igaz, hogy a pénznek van egy nagy hátránya: könnyen hozzá lehet nyulni, de viszont, lelkiismeretes kezelés mellett meg van az a nagy előnye, hogy nem romlik, nem kell javítani s évről-évre mindig törvényes kamatot hajt. Nem tudjuk, minő értéket képviselnek Rimaszombatnak eladható házai, lehet, hogy többet, lehet, hogy kevesebbet 150.000 forintnál, de példa gyanánt, ha ez összeg szol-szolgálna: a város 4% kamat fejében láblógázva seperhetne be 6000 forintot, míg ma sok gond, aggodalom és vesződés árán sem kapja meg ez összeget tisztán.

Fölvetjük tehát a kérdést: vajjon nem volna-e jobb a városnak tiszta pénztökére fordítani házbirtokait? Vajjon az így nyert töke kamatjövedelme nem fokozná-e a városnak bevételeit leg-

T Á R C Z A.**Halmon állok . . . .**

Halmon állok, sudarasfa
Aga árnyat von fölém,
Sugárán a húnnyó napnak
Enyhe alkony száll felém.

Arany fényben úszik a táj
Tenger az, mi szétterül,
Tengerárba, fényes árba
Völgye, halma elmerül.

Könnyű szárnyon, röpke szárnyon
Leng alá az éjszaka,
Fényre gyúl fenn a magas menny
Valamennyi esillaga.

Völgyön, halmon, bokron, ágon
Lágy ezüst fény csillog át,
Sugaras hold ezüst habja
Önti el az éjszakát.

Sugaras hold ezüst habja
Erdőt, mezőt befutott,
Leborúl a menny a földre
Kéjt, gyönyört szül, harmatot.

Hajlongó ág ringó lombján
Csilló harmatköny remeg,

Öröm könyve; — pihen a föld
Edes álom szállja meg.

Pihen a föld, álma esendes
Kék sugaras ég alatt,
Álma felett az alvónak
Milliárdnyi fény viraszt.

Milliárdnyi fényes csillag
Harmattal ha meglete,
Gyenge szírmát a virágnak
Szender álom csukja le.

Halmon állok, lábaimnál
Tarka virág, pázst terül.
Hold sugaras, csillagfényes
Hallgatag éj vesz körül.

Talán enyhe szelid szellő
Illatot hoz, méla dalt.
Tarka virány, sugaras menny
El-lebávo, fogva tart.

Enyhe szellő, esti szellő
Csókja érve homlokom,
Lombos ágon a madár dalt
Elbúvólten hallgatom.

Hajlongó ág ringó bokron
Mit zokog a csalogány? . . .
Virág illat madár dálnál
Oh! be édes a magány!

Borsody Béla.

A mi névnapjaink.

Egy mindnyájunkat közösen érdeklő társadalmi szokásról kívánunk egyet-mást elmondani. Nem egyéb e szokás, mint az, a melyvel itt Rimaszombatban néhány év óta a magunk s jöembereink névnapját megünnepelni szoktuk.

Ha társas összejöveteleink valamelyikén joggal sóhajtottunk fel a mult időkre gondolva, úgy a névnapok azok, melyeken sajnálkozva mondhatjuk el: nem úgy van már, mint volt régen.

Mert miből is áll most ez a névnap? s miből állott régen?

Ezelőtt, ha a családban a férj vagy a feleség névnapja közeledett, e nap elé a család minden egyes tagja s a jöemberek kisebb-nagyobb száma örömmel nézett. Nyugodt számitással készült ehhez a család; a vendéglátáshoz szükséges beszerzéseket kellő arányban s annak idején tehette meg úgy a férfi, mint a nő; tudták, kik jönnek, hányan jönnek; s jöttek egyszerre mind, vacsorára s jöttek annyian, a hányan, ha szorosán is, — de elfértek.

Most nem tudni kik, hányan, — s a napnak melyik perczében jönnek? . . . Most, ha eljön a névnap reggele, s készen van a sokféle hideg és meleg sült, ezífra torta, sütemény, tepertős-pogácsa, paliukás, cogna, eős, sörös, boros, pezsgős pohár fénylik a diszes asztalon, — délelőtt 10 óra tájon kezd megindulni a tisztelgők sora. A házi úr, házi asszony mosolygó arcczal lesi-várja az érkező vendégeket, s titkon kéri a jó Istent.

Gömör megye legnagyobb cipőraktára.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy az őszi idényre az összes újdonságok megérkeztek és folyton dus raktárt tartok u. m. **kalapok, női-, férfi- és gyermek-czipők, valódi angol kesztyűk, nyakkendők, illatszerek, francia batiszt, vászon és selyem-zsebkendők, esőernyő, vadász- és sport-czikkek, fehérneműk, gallér- és kézleők,** valamint valódi és sistem prof. Dr. Jäger-féle női-, férfi- és gyermek alsóruhák és harisnyákbl). — A n. é. közönség szives pártfogását kérve kiváló tisztelettel **MANDEL I. LIPÓT,** női-, férfi- és gyermek-czipők és uri divat-árubáza.

A Marburgi cipő-gyárak egyedüli főraktára.

alább annyi tiszta haszonnal, a mennyibe most az épületek kezelése, fentartása és adója kerül?

És midőn felvetjük e kérdést, előttünk a városnak messze jövőbe nyúló érdeke lebeg, mert szeretnők, hogy e municipium szerencsésebb gazdasági politika folytán anyagilag megerősödjék napról-napra fejlődjék, szeretnők adózó polgárainak terhén könnyíteni, és szeretnők, hogy az anyagilag megerősödött város minden intézménye igazi városi jelleget viselne.

Jó volna, ha a mostani gazdálkodás rendszere felett egy kis eszmecsere merülne fel az illetékes körökben, mi által a felvetett kérdés minden oldalról megvilágítva, vagy napirendre kerülne, vagy megbuknék. Annyit azonban már most jelzünk, hogy a képviselő-testület tagjai közül többen gondolkoznak úgy, a mint fentebbi sorainkban kifejtettük.

Hodinka Mihály urad. főügyész válasza, a lapunk 44-ik számában hozza intézett szerkesztői nyiltlevelére.

Tisztelt Tökintetes Szerkesztő Úr!

Köszönöm lapja 44. számában hozzám intézett közleményét, amelyre vagy valaminőre azért volt szükségem, mert a közönség nyilatkozata nélkül, a gróf urak előtt, az ellenük intézett hajsza, (a melyet Szerkesztő ur tagad) szóba nem hozhatván, azzal mostanig, saját felelősségemre adós maradtam.

Nem fukarkodtam én a közönség érdekében álló nyilatkozatot Rozsnyó várostól is provokálni, annak felhasználását azonban a mi ott nyilatkozott, a jóhiszeműséggel nem tudtam összeegyeztetni. Jobbnak gondoltam a dolgot ignorálni, de a következtése az volt, hogy az insultusok ismétlődtek a közönség körében.

Provokáció voltak a fehér + mélyen tisztelt képviselőhöz intézett soraim is, hogy megdöntött egyének lássák, hogy immár a segélyek megvonásáról is van szó: s ime a közönség nyilatkozata — olyan a milyen — meg van.

Megfelel-e az a közönségnek? az a közönség dolga: nekem szóról-szóra, úgy a hogy nyomtatva van — megfelel — Hogy szerkesztő ur nem hisz a kegyadományoknak bizonyos vidékre történt megvonásában, az a dolgon nem változtat. Tény, hogy Gömörben ez a magánsegély-ügy az Ön lapjának és a rozsnyóinak van most a kezében.

A szokatlan hazafias áldozatok, a melyekről itt szó van, (s a melyekről Szerkesztő ur nekem utasításokat is szánt) a közönséget szokatlan helyzetbe hozták. Szemlélője vagyok ennek az uradalmak hat törvényhatóságának területén; de sehol semmi sem történt az áldozatok kelleltemre vételére, csak itt, hol a jóból $\frac{2}{3}$ dal több jutott, mint a többinek együtt véle.

Ez ellen, mint igénytelen tagja Gömörnek, a közönség érdekében, mert a hírlapi hajsza ennek árt (s nem a gróf urnak!) magamnak is tartozván véle, semmivel sem fukarkodtam.

Mit tesz más? az az ő dolga.

Igy látunk végre valamit a közönség részéről is, a mit Szerkesztő ur szíves interpretálni, kiterjeszkedvén az én irályomra is.

Hát kérem ez az ugynevezett stylus eucurialis. Nem az előfizető közönség fizet érte, hanem a közönségnek százezreket fizetnek. Ez egy új találmány. Mi az én osztályrészem belőle? azt szíves nyilatkozata dokumentálja: a mely ékes is: de mely nem jobb lett volna-e didaktikus vonatkozások nélkül? azt is a közönség ítélje meg, minden animozitás nélkül.

Tisztelettel vagyok K. H. Várallya, 1898. nov. 6. Alázatos szolgálja Hodinka Mihály.

Ezen levél Gömörvármegyének közönségét közelebről érintvén, szó szerinti egész terjedelmében közzé-

hely csak egyszerre ne jönnének sokan . . . Oh, mert annál niúcsen borzasztóbb, mintha egyszerre sokan jönnek Nines senkinek oly nagy szokráktára, annyi tiszta pohara, tányérja s evő-eszköze, mint a mennyi tisztelője van; nines olyan nagy szobája senkinek, hogy abban mindnyájan elférjenek, ha egyszerre sokan találnak menni. Az a zörzavar pedig, a mi az ilyen tömeges megrohamból keletkezik, mind a háziakra, mind a vendégekre egyaránt kellemetlen s igen sokszor boszantó is.

Avagy, mondjuk, leültek tizenketten már az asztalhoz, s el lett foglalva minden hely. Most jött még két újabb vendég. Már most ki álljon fel? . . . Vagy ez a két később jött vendég melyik kettőtől kívánja el, hogy a jó helyét s a tégig ráigott kappanczombot ott hagyja az ő kedviért? . . . Mindnyájan tapasztaltuk, hogy ez milyen kellemetlen helyzet azokra nézve is a kik ülnek, azokra is a kik állnak, s végül a háziakra is. S ez utóbbiakra nézve legkülönösebben.

Avagy mondjuk másfél, vagy két óra alatt a vendégek átlagos létszáma tizenkettő; ebből minden két perczen elmegy egyenkint három s jön helyette másik három. Már most tessék a házi úrnak, asszonynak az örökös hely-, étel- és italkínálgatások között ugyanannyitól elbaesuzni külön-külön; megtszokratni illőképen az ottbóniakat esetleg azok sorát apró kérdésekkel végig tudakozni; valamint azt is megtudni, hogy a távozó vendég evett-ivott-e ebből meg ebből? vagy miért csak olyan keveset? majd meg a „legösszintébb” kérdés: „minek megy még? . . .” a következő pillanatokban, ketté harapva az ideges szavakat, — már az érkezőtől fogadni a gratulációt s hálálkodni érte, megint helyet keresni, találni s ez így megy szakadatlanul, úgy hogy délután férj, feleség nem azért ad hálát az Istennek, hogy ezt a névnapot megérték, hanem azért, hogy már elmúlt.

De ha ez még csak a déli órákban tartana így! Igen sok „népszerű” ház van olyan is, a hol reggeltől-estig tart a jövés-menés. Legtöbb helyen most már a meghittebbeket vacsorára is meghívják s ez a divat szolgálta a névnapartás legnehezebb gondját. Mert a mindenkor szűk helyi viszonyokhoz képest egygyel-kettő-

tesszük. Kellemesen hat ezen lap szerkesztőségére azon kijelentése az uradalmi főügyész urnak, hogy a lap-szerkesztő nyilt levelével meg van elégedve. Legyen is meggyőződve a tettes főügyész ur, hogy e lapot megnyilatkozásában önző vagy az ügyhöz méltatlan mellékérdekek nem vezették; valamint arról, hogy e vármegye közönsége a nemes grófi pár iránt a legnagyobb tisztelettel, — főügyész ur közérdekű tevékenysége iránt pedig teljes méltánnyal viseltetik. Tévedni emberi dolog, s ha valaki tévedésből helytelen eselekményt követ el, a tévedés helyrehozatala annak kötelessége, a ki azt elkövette; s mi megvagyunk nyugodva a fölött, hogy a Fehér-Kereszt egyesülettel s annak képviselőjével szemben a helyes kibontakozás útja illető helyen megtalálva leend. Ez azon ut, mely a felzaklatott kedélyek lecsillapítására egyedül alkalmas.

E lap szerkesztőjének még csak azon felemlíteni valója van, hogy a tisztelt főügyész ur irányát bírálgatni épenséggel nem kívánta, csupán azt óhajtotta jelezni, hogy leveleiben oly burkoltan ad elő egyes dolgokat, hogy azokat olvasva, panaszának s felajdulásának valódi okát itt csak sejtetni, de bizony megtudni nem lehet; pedig e nélkül a társadalom a kellő orvoslás nyújtására képtelen; hogy ha a tisztelt főügyész ur a grófi pár nemes intenczióinak szolgálatára e lapot igénybe venni óhajtja, a legnagyobb készséggel álland mindenkor rendelkezésére.

Hirek és vegyesek.

A miniszter köszönete A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Hámos* László főispánunknak, a ki a hámosfalvi ág. hitv. evang. elemi iskola építésére ötszáz forintot adományozott, — köszönetét nyilvánította.

Uj egyházi felügyelő. A kraszkó-lukovistyei evangélikus egyházközség egyhangú felkérésével *Cseh* István kir. törvényszéki bíró választotta felügyelőjévé, ki a megtisztelő bizalmat, de egyszersmind megterheléssel járó kötet seget e fontos állomáson úgy egyházi, valamint hazafiai közérdekből kívánt áldozatkészséggel elfogadta. Ünneplés eskütétele s hivatalba iktatása mult vasárnapon, e hó 6-án történt Kraszkón.

Athelyezés *Papp* László helyettes pénzügyigazgatót, társadalmunk rokonszenves tagját, — mint sajnálattal értesülünk, — a pénzügyminiszter Nagy-Károlyba helyezte át, hol szintén mint pénzügyigazgató helyettes fog működni.

Jótevény adomány. *Andrássy* Dénes gróf — mint értesülünk — özv. Huszth Lajosnénak 300 forintot adományozott. Az összeget *Hodinka* Mihály uradalmi főügyész küldte meg a gyászborult özvegynek. A nemes tett dicséret önmagát.

Eljegyzés. *Máriássy* Margit kisasszonyt, vármegyénk főispánjának mostoha leányát, mult hó 31-ikén jegyezte el *Bécsben: Zsedényi* Ede es. és kir. huszárfőhadnagy.

Elöléptetés. Az igazságügyminiszter *Szabó* Kálmán, helybeli törvényszéki irodatisztet, a helybeli törvényszékhez irodaiigazgatóvá léptette elő.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter *Zsigmondovics* Zsigmond, kassai kir. ítélőtáblai írnokot, a helybeli törvényszékhez irodatisztévé nevezte ki.

Anyakönyvi kinevezés. A m. kir. belügyminiszter *Waller* Gusztávot a sziliczei anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé, — *Farkas* József rozsnyói városi aljegyzőt pedig II-ik anyakönyvvezető helyettesévé nevezte ki.

Egyházmegyei gyűlés. A gömörmegyei ág. ev. esperesség folyó hó 23-ik napján Jolsván rendkívüli gyűlést tart. Tárnya: Szentiványi Árpád egyházkerületi felügyelővé történt megválasztás folytán megüresedett esperességi felügyelői állás betöltése iránti intézkedés.

vel mindig kevesebbet hívunk vissza (rendesen titkon, sugdosva), mint a mennyit szeretnők, vagy mind a hányan erre prenumerálnak. Pedig hiába, mindet nem lehet megvaesoráztatni is. Némely háznál száznál többen fordulnak meg; köztük hatvan hetven olyan, ki, ha névnapja nem volna az embernek, egész éven át felé se nyitna az ajtót. Sok csak azért megy, hogy visszaadja másnak; sok meg azért, hogy a másik visszaadja. Sokan vannak, a kik annyi helyre járnak, hogy könnyenélkül eszükbe nem tudják tartani, hát jegyzékbe foglalják s pedáns lelkiismeretességgel beletérítik, hogy X, vagy Y absentiát követett el s ahhoz jövőre ők se mennek. Sokan vannak jó barátok, kik egymást szívből tisztelik, szeretik, de nem járnak egymást meggratulálni, s vannak ellenségek, a kik el nem mulasztják egymás névnapján összeütközni.

Hát mondják meg, kérem, nem furesa szokás ez?

Ugye, hogy az? S azért hiába látjuk be, hogy ez milyen furesa szokás, mily nagy teher, mily nagy kellemetlenség, mégis csináljuk, mert így látjuk X-éknél meg Y-éknél, s mi se akarunk hátrább maradni azoknál. Az áldatlan versenygés itt is nyomorit bennünket.

Régebben, mikor a filloxéra beütött s a bor megromlott és megdrágult, észrevétlenül bekövetkezett az átmenet a névnapartás szokásában; akkor tették át a tisztelgéseket estéről-reggelre — gazdálkodási oknál fogva.

E szokás oly népszerűvé vált s ma már az egymáson tultenni akarás következtében annyira elfajult, hogy a névnap tisztelgőre, gazdára nézve egyaránt kellemetlen s az utóbbiakra nézve költségesebb, mint valaha.

Ezelőtt legfeljebb újvekor csiptél be délelőtt, vagy rontottad el az étvágyadat egy napra, mely alól ma már jótevény nőegyleteink leleményessége folytán megválthatod magadat 50 krral; most meg csupa jó egyetértés okáért ezt annyiszor kell eselekedned évente, a hány jó barátod, a városban — s ez elől még eddigelé nines megváltás, vagy egy jobb módszer kitalálva. *M. P.*

A gyűlésre szóló meghívók legközelebb küldetnek szét. Mint halljuk, esperességi felügyelővé *Kubinyi* Géza orsz. képviselő, egyházfelügyelő tog megválasztatni. Mellette emlegetik dr. *Markó* Sándor kir. közjegyző, egyetemes jegyző is.

Városi közgyűlés. Rimaszombat város képviselő-testülete f. hó 3-án közgyűlést tartott *Szabó* György polgármester elnöke alatt. Első tárgy volt Huszth Lajos, volt árvaszéki előadó halálának bejelentése, mit a közgyűlés öszinte részvétellel és sajnálattal vett tudomásul, s elhatározta, hogy a megüresedett állás betöltésére pályázatot hirdet. Ezzel kapcsolatban felolvastatt az elhunyt özvegyének kérvénye, melyben tekintettel a család fentartójának elhunytára, az árván maradt számos gyermekre, s a város szolgálatában eltöltött tizenöt évi becsületes munkásságra, a várostól segélyt kér. A közgyűlés a tanács javaslata alapján a még meg nem esősített nyugdíj-szabálytervezet szerint az elhunyt szolgálati idejének megfelelő arányban évi 160 frt kegydíj, s a gyermekek neveltetési pótlékaként egyenként évi 32—32 frt, összesen 160 frt adományozását határozta el. A leánygyermek férjhez menetelig, illetve 18 éves koráig, a fiúk 24 éves korukig kapják az összeget, ha t. i. tanulmányaikban való jó előmenetelüket igazolják. — Ezután került tárgyalásra a városi adóhivatal, illetve a sikkasztó adószedő *Beregcsászy* Béla ügye. Az erre vonatkozó iratok felolvasatván, kitént, hogy a pénzügyigazgatóság 1895., 1896. és 1897-iki adóelőkönyvben több rendeltetésre jött rá, s két sikkasztás nyomára jött és így elrendelte a könyvek tüzetes átvizsgálását. Ezt *Kapor* János kiküldött eszközli, s működése tartamára neki a törvény szerint 3 frt napi-díj jár. Ennek kiutalványozására, s az adószedő állásának ideiglenes betöltésére kér a tanács a közgyűléstől felhatalmazást. Bejelenti a tanács azt is, hogy *Beregcsászy* Béla állásáról lemondott, s ennek elfogadását azonban nem javasolja a tanács. Hosszantartó s meglehetősen szenvedélyes vitát provokált a kellemetlen ügy, melyhez hasonló még nem fordult elő a városi hivatalainknál. Többen szólaltak fel, s a tárgyat alaposan megvitatták. A polgármester a tanácsos elmentés álláspontra helyezkedett, s a lemondás elfogadását ajánlotta. Azok, a kik a törvényes álláspontra helyezkedtek: *Molnár* József, *Perecz* Samu, *Lukács* Géza stb. stb. Különösen Nagy Ferenc főjegyző világos bizonyítása után a tanács javaslatát pártolták. Végül kimondta a közgyűlés, hogy az eset lelett megbotránkozását fejezi ki, a lemondást nem fogadja el, s megbizja a tanácsot az állásnak alkalmas egyennel való ideiglenes betöltésével, s a kiküldött vizsgálónak a 3 frt napi-díjat utalványozza. A közgyűlés megbizta a polgármestert, hogy az adóhivatallal szemben gyakorlándó ellenőrzés módozataira, valamint a felelősség miként való viselésére nézve mielőbb tervezetet mutasson be a városi közgyűlésnek. A polgármester bejelentette, hogy arra vonatkozólag nyolcz nap alatt előterjesztést tesz. Ezzel a közgyűlés véget ért.

A helybeli izraelita hitközség választmánya f. hó 8-án dr. *Cziner* Miksa elnöke alatt ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a hitközség a város előjáróságához kérvényt intéz, s ebben azt a jogos és méltányos kérelmét terjeszti be, hogy a rabbit épügy mint a többi felekezeti lelkészét a város pénzben vagy természetben kiszolgáltatandó dotációjában részesítse.

Uj orvos. *Schweitzer* Arthur, — a helybeli városi orvosi Schweitzer D. fia — az orvostudományi szigorlatokat letette s orvos doktori oklevelet nyert. A reményteljes fiatal orvost ma avatták fel Budapesten.

Az állami polgári hivatalnokok figyelmébe. O császári és apostoli királyi Felsége 1898. évi augusztus hó 18-án kelt legfelső kéziratával, uralkodása kezdetének ötvenedik évfordulója emlékére, az állami polgári hivatalnokok és alkalmazottak részére egy 1898. évi december hó 2-án adományozandó emlékérmét méltóztatott legkegyelmesebben alapítani és erre vonatkozólag a következőket megállapítani: — I. Ezen érem, mely a „jubileumi érem állami polgári alkalmazottak részére” czímet viseli, kizárólag 1898. december 2-ának emlékére adományoztatik. — II. Ezen érem némi különbség nélkül mindazoknak adományozandó, kik az 1848. december 2-ától 1898. december 2-áig terjedő időszak alatt állami polgári szolgálatban vagy más, ezzel egyenlőnek tekintendő nyilvános szolgálatban álltak, vagy még állanak, még pedig ha 1898. december 2-án tényleges szolgálatban vannak, tekintet nélkül addig betöltött idejőkre, ha pedig nem tartoznak többé a tényleges állományba, csak akkor, ha legalább 10 évet szakadatlanul töltöttek állami vagy ezzel egyenlőnek tekintendő szolgálatban és sem fegyelmi uton nem boesáttattak el, sem az állami szolgálatból való kilépésük óta nem estek olyan fenytőbíróági ítélet alá, mely a rendjelek és kiténtető jelvények elvesztését vonná maga után. — Ideiglenes és végleges szolgálati minőség közt különbség nem teendő. — Kizárandók azonban mindazok, kik az államhoz csak szerződési, felmondható viszonyban állanak, azaz tiszteltdíj, jutalomdíj stb. fejében vannak, vagy voltak alkalmazva. — Az érem adományozása előzetes jelentkezésre történik, még pedig a még tényleges szolgálatban levő hivatalnokok stb. közvetlenül följebb való hatóságuknál tartoznak igényüket rövid uton bejelenteni, azok ellenben, kik nem állanak többé tényleges állami szolgálatban, a közigazgatási országos hatóságoknál, a hol az ezen éremre való igényüket igazoló okmányok is felmutatandók. Az állami polgári alkalmazottak részére alapított jubileumi érem a fegyveres erőnek szánt jubileumi emlékéremtől függetlenül adományozandó. — III. Az állami polgári alkalmazottak jubileumi érmé bronzból való és 39 milliméter széles vörös-fehér szalagon a mell bal-oldalán viselendő. Az előlapon o császári és apostoli királyi Felségének arczképe van e körirással: FRANC. JOS. I. D. G. IMP. AST. REX BOH. ETC. ET REX AP. HUNG.; a hátlapon pedig e fölírás: „SIGNUM MEMORIAE”, körülvéve MDCCCXLVIII—MDCCCXCVIII. évszámoktól. — IV. A jubileumi érem, a hadi érem az ezüst érdemkereszt, esetleg a katonai érdem érem, a hadi érem és az ujonnan alapított „dész érem negyven évi há szolgálatért” után sorakozik. Ha ezen érem tulajdonosa egyuttal a fegyveres erő tagjai számára való jubileumi emlékérmét is bírja, ekkor ez utóbbi az állami polgári alkalmazottak részére való emlékérem előtt sorakozik. — V. A jubileumi érem tulajdonosának halála után az érem az örökösöknek marad. — VI. Tulajdonosi bizonyítvány az éremről nem állittatik ki. — VII. A bün-

tető törvények a rendjelek és diszjelvények elvesztésére vonatkozó határozmányai ezen éremre vonatkozólag is alkalmazást nyernek. — A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak f. évi október 28-ról 6020. elnk. sz. alatt hozzám intézett rendelete következtében felhívom mindazon igényjogosultakat, kik a fentebb körülírt emlékéremet elnyerési okhajtják, hogy az érem elnyerése céljából f. évi november hó 11-éig hivatali közvetlen feljebbvaló hatóságuknál, erre vonatkozó igényüket jelentsék be. — Berzete, 1898. október hó 31. Hámos László, főispán.

Tűzoltó gyakorlatok. Az újonnan megalakult önkéntes tűzoltó-egylet tagjai a téli estéket is felfogják használni, s Michnay Gyula alparancsnok vezetése mellett minden szombat este tornagyakorlatokon vesznek részt a főgymnázium tornacsarnokában.

Kaszinó-estély. Az idei első kaszinó-estélyt f. hó 5-ikén rendezték. A rossz idő folytán kissé megesapant az érdeklődés, de azok, akik az estélyen megjelentek, kitünően mulattak. A fiatság tánczra perdült, s éjjelután fél 3 ig a legjobb hangulatban mulatott. A vígjalmi bizottság a további estélyek rendezésének megbeszélése céljából ma — szerdán — délután jön össze a kaszinó társalgójában.

Nyilatkozat. Hallomásom szerint a városi árvaszéknél megüresedett tanácsosi állás betöltésénél említés tétetett volna rólam is. Feltételezem, hogy az emlegetés jóakarati szüleménye; az emberi jóakarattól pedig — már csak ritkaságánál fogva is — köszönet jár. En sem maradnék adós a köszönettel, ha gondolatomban megfordult volna valaha az, hogy független állásomat mással cseréljem fel. De még csak gondolatomban sem fordult meg soha. Se okom, se szükségem nincs a cserére.

Bodon József.

A megyebizottsági tagok választása ma — esütörtökön — lesz az egész megyében, s így városunkban is. Itt a városházán Baksay István elnökléte alatt megy végbe a választás. Dr. Szabó Károly, Kozma Szabó József és Barna Imre a sorrend szerint kilépő megye bizottsági tagok. Ezek újra is megválaszthatók, s minden valószínűség szerint meg is lesznek választva.

Egy társaság Dianna istennő oltárára áldozandó Tornay György, Madarász Pál és Szakall Lajos vadász urak kiettei vadászterületére rándult e hó 6-án, hogy a házi gazdák vendéglátó szíveséggel mellett kedélyes párt napot töltsön. Volt a területen vaddisznó, őz, nyul, róka és ki tudja még mi minden vad. Vaddisznók élve a gyanuperrel, a békés természetű hajtók között visszafordultak s a lövönáltól magukat tüntetőleg távol tartották; őzök kevésbé voltak szerencsések, mert ők már jelentkeztek a vadászok előtt, de mert gyorsabb lábuk volt a serénél, egy kis ijedség árán szabadulának a veszedelemtől. Már-már beenyugodott a társaság, hogy szelid nyulacsakból álló zsákmánnyal kell megelégednie, midőn rákász róka koma dugta ki ármányos ábrázatját a sűrűből. Rossz helyre ment, mert a városi rendnek legfőbb öre mindent megfigyelő nagyszemével menten észre vette, s fegyverének hatalmával letartóztatta. Csóválja fejét erre a vármegyei főnótárius, mondja magában, hogy a közigazgatásnál ő mégis több volna, mint versenytársa, s neki mi sem jutna a jóból? A jámbor ohajtást Dianna méltányolta is, mert ime egy mély vízmosásom megjelenik egy rendkívül szépen kifejlett vadmaeska; a fegyver eldördül s boldogan veszi föl a vadász szép zsákmányát. A társaság aztán egy kellemesen töltött kirándulás emlékével távozott haza.

A létesítendő agyaggyár ügyével ez idő szerint az első értekezleten kiküldött bizottságok foglalkoznak. A gyár felállítására és üzemére vonatkozó költségek megállapítása képezi jelenleg a megbeszélés tárgyát. A kiküldött szakbizottságot Lukács Géza elnök pénteken délután 5 órára a polgári olvasóköri helyiségébe hívja össze értekezletre, aztán hétfőn a nagybizottság fog ülészní. A két bizottság, illetve a nagybizottság együttes megállapodásával foglalkozik majd az összehívandó újabb nagy értekezlet. — Kívánatos volna, hogy az életképes eszme iránt az érdeklődés a közönség körében állandóan ébren tartassék s az eszme megvalósítása érdekében minél előbb lépések tétessenek.

Sötét bün. Nagy Mária szakácsné pár év óta folytatott szerelmi viszonyt Huszti János vendéglői mindenessel, míg a nyár derekán a leány érezte, hogy szerelmüknek gyümölcse lesz. Az eddig hű udvarló kétségbe vonta azt, hogy csak egyedül volna jogosított majdan az apai örömlöknek örvelezni, mire a leány — egy asszony tanácsára, kinek bánatát elpanaszolta, — elhatározta, hogy szégyenétől megszabadul. Az asszony adott is neki valami szert, mitől június 3-án holt gyermeket szült. A hullát a fatartóba, a fa alá rejtette. A bünös viszonyról tudott egy eselédasszony is, ki legutóbbi napokban egy kendő elfopásával vádolta a leányt és kire hosszából a szomorú valót kivallotta. Erre a leányt elfogták, vallatóra vették, hol aztán a fentebbi részleteket töredelmesen bevallotta. Most a bünszerzöt fogják el, hogy együtt bünhódjenek.

Szerencse föl! Ily eziműl ismertető lap jelent meg Fekete Károly, a m. kir. osztálysorsjáték főeljárásitójának (Budapest, VI., Andrassy-ut 10.) kiadásában, mely képes illusztrációkkal ellátott cikkekben ismerteti az osztálysorsjáték intézményét. Ezen érdekes tartalmu lapot egy levelező-lapon kifejezett óhajra bárki ingyen és bérmentve kapja meg a III. sorsjátékra vonatkozó rendelkezések ezen elsőrangú főeljárásitóját által gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A jolsvai vadászok szerencsége. Október 23-án a „Medvés” területén szervezett hajtóvadászlat alkalmával a hajtásban levő medve, szarvas, őz, vaddisznó közül négy darab disznót ejtettek el. Kettőt golyó által, két szilót pedig a kutyák előtt leszurással. — Ugyanaz ismétlődött okt. 30-án, a mikor is két db disznó jött terítékre; a november 6-án rendezetten 1 őzba esett. E nemes vadban is szép bőség van, mivel harmasával is jött lövés alá s 10—12 darab le is terítettett ez idény alatt. Medvék is mutatkoztak több helyen.

Az újságírók sorsjátéka iránt a magyar társadalom összes rétegeiben a legmélegebb érdeklődés és rokonszenv nyilvánul. Testületek és intézetek, méltányolva az újságírók sorsjáték céljának egyfelől humanitárius, másfelől kulturális és mindenképen nemzeti természetét, a legszívesebben jóindulattal támogatják az annak megvalósítására irányozott törekvéseket. Valóban példátlan ez a jelenség a sorsjáték terén. A magyar katolikus főpapság magatartása igazán

jellemző arra a felfogásra, mely az újságírói sorsjáték dolgában uralkodik. Ujabbán dr. Schlauch nagyváradi bíboros püspök 300 darab sorsjegyért 150 frtot. Samassa egri érsek hasonlóképen 300 darab sorsjegyért 150 frtot Hornig veszprémi püspök 200 darab sorsjegyért 100 forintot küldött be a sorsjáték kezeléséig. — Az újságírói sorsjáték különben oly kiváló nyereséjű-kilátásokat nyújt, melyek ezt a sorsjátékot páratlanul teszik. Tekintettel arra, hogy egy 50 kros sorsjeggyel hat húzáson lehet játszani, egy húzáson való részvétel körülbelül csak 8 krba kerül. Ezzel szemben áll az, hogy ugyanazzal az egy sorsjeggyel olyan hat főnyereségre van kilátás, melynek összege nem kevesebb, mint 200.000 korona. Így tehát a sorsjátékkal összefüggő nemcsak az előmozdítása mellett, azok a kik sorsjegyeket vásárolnak, a gyakorlati sikerek számára is szerfölött keeségetető kilátásokat szereznek meg. A sorsjáték kezelése, mely eddig csak intézetek és testületek számára küldötte meg a sorsjegyeket, most az ország kiváló magánosainak is megkönnvítí a sorsjegyek megszerzését az által, hogy nekik ezeket megküldi Remélhető, hogy az a példa, melyet eddig az intézetek és testületek, meg a nagylelkű magyar katolikus főpapak nyújtottak, követőkre talál a magánosoknál is, és ezek is hozzájárulnak ahhoz, hogy az újságírói sorsjáték humánus és egyáltalán hazafias célja megvalósíttassék. Ez kívánatos is. E végből ohajtandó, hogy azok, kik a sorsjáték kezeléséigétől a küldendő 10 darab sorsjegyet megkapják, ezeket megtartsák és az érték járó összegét a sorsjáték kezeléséigének (Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz. a.) nielőbb megküldjék.

Nyilvános nyugtázás.

(Folytatás)

A gömörvármegyei fehér-kereszt egyesület céljaira adakoztak:

Sziklay Géza ivén: Rozsnyói takarékpénztár 10 frt, Szekeres J. 2 frt Pénzösszeg 12 frt.

Hollender Lajosné ivén: Hollender Lajosné 5 frt.

Dr. Gaal Gusztáv ivén: Gaal Gusztáv 1 frt, Somogyi György 1 frt, özv. Liptay Károlyné 50 kr., Liptay József 2 frt, Nagy Sándor 50 kr., Bundsmann Károly 1 frt, Györy Nagy Samu 1 frt, Kovács Miklós 1 frt, Záborszky 50 kr., Hevessy Bódog 1 frt, Markó István 1 frt, Nagy Béla 50 kr., Sztarek 50 kr., Debuarik 50 kr., Groda 1 frt, özv. Tornallyay Dezsóné 2 frt, H. L. 40 kr., Záborszky 50 kr., Dapsy 1 frt, Buday Zoltán 1 frt, Kubinyi Gyula 1 frt, Homolya Sámuel 50 kr., Lehoczky 1 frt, Kálniczky Géza 1 frt, Sz. A. 1 frt. Pénzösszeg 22 frt 40 kr.

Szontagh Béla ivén: Dobsina város tanácsa 5 frt, Tirscher Szilárd 1 frt, Horváth Sándor 2 frt, dobsinai takarékpénztár 1 frt, Sárkány Boldizsár 1 frt, Gömör Gyusztáv 1 frt, Ruffinyi Jenő 1 frt, Dr. Kellner Viktor 1 frt, Sárkány Kálmán 1 frt. Pénzösszeg 14 frt.

Dr. Krees Gyuláné ivén: Hrek Istvánné 50 kr., Hrek István 50 kr., Hrek Emma 50 kr., Bránszky 1 frt, Bradovka 50 kr., Hoznek 20 kr., Dr. Krees Gyuláné 1 frt, Müller Sándorné 1 frt, Valentinyi Béláné 1 frt, Marsalko Béláné 50 kr., Urbányi Béláné 1 frt, Berzety Károlyné 50 kr., Eiszlele Gusztávné 1 frt, Hanuszik Antalné 1 frt, Pál Béláné 25 kr., Mancoz Józsefné 50 kr., Muraközy Gyuláné 1 frt. Pénzösszeg 11 frt 75 kr.

Csák Ödönné ivén: Borbély Lajosné 10 forint, Boczko Dánielné 1 frt, Beze Károly 1 frt, Jónás Antalné 1 frt, Unger Gusztávné 1 frt, Fettaimárné 1 frt, Vabrosné 1 frt, Marsalko R.-né 1 frt, Keszler János 50 kr., Severlay Zoltánné 1 frt, Kopesák Józsefné 1 frt, Porázik Györgyné 1 frt, Uherkovich Agostonné 50 kr., Soós Bara 1 frt, Rutkay Sándorné 1 frt, Dapsy Gyuláné 20 kr., Dr. Szelenyi 2 frt, Dr. Vajdáné 1 frt, Zorkóczy Samuné 1 frt, Szalay Istvánné 1 frt, Kmetz Lajosné 1 frt, Györy Lajosné 1 frt, Janik Edéné 40 kr., Dabois Józsefné 1 frt, Lepes Miksáné 50 kr., H.-né 50 kr., Bender Lajosné 1 frt, Jank Józsefné 1 frt, Sárly Kálmán 50 kr., Glózer Rezső 50 kr., Figura Györgyné 50 kr., Benyo Géza 1 frt, Szelenyi Gusztávné 1 frt, Meiner Jánosné 1 frt, Zontagh Pálné 1 frt, Csák Ödönné 1 frt, Csák Anna 50 kr., Trexler Gyula 50 kr. Pénzösszeg 42 frt 10 kr.

Bornemisza Lászlóné ivén: Özv. Radvánszky Károlyné 5 frt, Baksay Józsefné 2 frt, Rakottay Danó 1 frt, Braun Zsigmondné 1 frt, Kohn Adolfné 1 frt, Haas Salamonné 1 frt, Reisz M.-né 50 kr., Stolec Mártonné 1 frt, Lengyel Samu 1 frt, özv. Miskolcyné 50 kr., Liszka Józsefné 3 frt, rimaszombati takarékpénztár 5 frt, gömörmegei nép- és iparbank 3 frt, Komáromy István 1 frt, Lengyel Iván 1 frt, Máriássy István 1 frt, báró Nyáry Sándorné 2 frt, Ragályi Gézáné 1 derekalj tollu, Kubinyi Aladár 5 frt, özv. Mednyánszky Sándorné 3 frt, Bornemisza Lászlóné 5 frt, Bornemisza László 5 frt. Pénzösszeg 48 frt.

Dr. Lichtschein Adolfné ivén: Lakner Emilné egy vég kanavász, Braun Zsigmondné egy laivoir, keneső s éjjeli edény, Röth Gézáné laivoir s keneső, Grözinger Miksáné egy vég vászon, Röth Ignáczné egy laivoir s keneső, Krausz Bernáthné 12 tányér, Glücksthal Mórné 2 darab pokrócz ággyra, Bródi Bertalanné 1 tucazt kés és villa, Tibély Zsigmondné öt darab evő-kanál, Heksel Bertalanné két tollpárna, Soós Gyula egy vég vászon, Gellmann Sámuelné két darab paplan, dr. Krausz Gyuláné két pokrócz ággyra, Stech Kálmánné egy vég vászon, Gömöri Miksáné kanavász, Gömöri Edéné vászon, Frank Adolfné két ruha kosár, Steiner Sámuelné 12 darab evő-kanál, Hoselitz Salamonné két darab éjjeli edény, dr. Cziner Miksáné két tollpárna, Sonnenschein Miksáné egy asztal, Schweitzer Dávidné két karszék, Dickmann Árminné egy mosó-technő, Jellinek Bertalanné három roeska, Kosiner Vilmosné 12 darab törülköző-kendő, Dickmann Ignáczné egy vég vászon, Haas Salamonné három függő üveg-lámpa, Blau Vilmosné egy tollpárna, laivoir s 12 pohár, Benko Jánosné egy vég kanavász, Weisz Dávidné egy vég kanavász, Stehlinzky Ignáczné egy fali óra (ütő), Varga Lajosné két asztal, Tomay Alajosné egy gőz-vasaló, Rónay Gyuláné 12 darab pelenka, Ádám Markusné 12 darab kávékanál, Goldstein Józsefné 40 darab különféle szappan, Reisz Józsefné 3 darab triot gyermek-kabát, négy szakálka és egy esomó dunna-kötő, Jurasko Jakabné négy karszék, Pitta Lipótné egy vég angin, Engel Adolfné vászon, özv. Podhrádszky Lajosné egy asztal, Soós Ferenczné egy tollpárna, gyermekszék s 4 kávékanál, Bedekovits Gézáné egy vég chiffon, Zádor Mórné egy sárgarépa vasaló, Lévai Izsóné egy gyuró-tábla és szita, Erdélyi Jánosné hat darab törülköző-kendő, Braun Gyuláné egy üveg keneső és hat pohár, Kohn Albertné egy vég flanel, özv. Jánosdeák Andrásné 3 frt, Gees Istvánné egy tollpárna s konyha edény, Kohn Sámuelné 24 darab törülköző-kendő, Vályi Ferenczné egy dézsa s két fűrésztő technő, dr. Fráter Sámuelné egy réz-mozsár

s hat tányér, Gyurkó Francziska 12 darab konyha-ruha, Szontagh Károlyné 12 darab gyermek-esésze, Bodor Árminné egy fali óra (schweiczi), özv. Landau Árminné konyha- és porzellán-edény s evőszközök, Singer Leoné egy tollpárna, Steiner Bernáthné konyha edények, Eckstein Fieskóné egy kosár és vagdaló deszka, dr. Lichtschein Adolfné egy vaságy teljesen felszerelve és vas éjjeli szekrény.

Szerkesztői üzenet.

B. J. urnak Helyben. Czikkét jövő számunkban hozzuk, kérjük szíves türelmet.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Nyilt-tér.*)

A „Gömör-Kishont” f. év okt. 20-iki száma „Ve-gyes hírek” rovatában „Nyilatkozat” jelszó alatt Jurin Samu jolsvai tanító egy közleményt tett közzé, melyben egy általunk állítólag megveszerte szétküldött füzetkeröl említést téve, s városunk előljároságát elkövetett több rendbeli szabálytalansággal vádolva, nagy hangon kijelenti, hogy a laktanya építkezésére vonatkozó számadások ez ideig megvizsgálva ninesenek.

Amennyiben megyénk t. közönségének nagy része városunk ezen Jurin ur által említett ügyét nem ismeri, s Jurin ur annak ismertetésétől (valószínű nem ok nélkül) eltekint; a mennyiben továbbá Jurin ur a legutóbb épült, több mint 100.000 frtba került honvéd laktanya meg nem vizsgált építési számadásait olyan módon említi, mintha ezen építkezésnél városunk előljárosága terhére, ismét egy kis hiány volna általa kinyomozandó, szükségét látjuk annak, hogy Jurin ur provocatívja folytán — bár nem szívesen, s csak kényszerítéséből — városunk ügyét a nagy közönség előtt tárgyaljuk, s Jurin ur nagy garral világnak boesájtott enuntiatióit azoknak valódi értékére leszállítsuk. — Az ügy a következő:

Mintegy másfél évvel ezelőtt alakult városunkban Jurin ur kezdeményezése folytán s annak vezetése alatt egy pirt, mely feladatul tüzte magának, Jolsva rendezett tanácsu várost lehető rövid idő alatt nagyközséggé átalakítani.

Hogy ezen mozgalom valóban s tisztán városunk s polgárainak anyagi jólétének előmozdítását célozta e s abban nem-e privát érdekek is működtek közre, ezt itt nem tárgyaljuk s csak konstatajuk, hogy a mozgalom nagy erővel megindult.

Hogy városunknak oly polgárai is vannak, kik városunkat minden áron a rendezett tanácsu városok sorából törülni s azt degradálva, a nagyközségek közé sorolhatni kívánják, nem éppen örvendetes körülmény, tekintve véve azonban, hogy városunk minden egyes képviselő testületi tagja szavazati jogát a városi önkormányzatra végre is korlátlanul gyakorolhatja, s remélhetőleg csak érett megfontolás után gyakorolja szükség ese én városunk nagyközséggé való átalakulásába — ha ezt a képviselő testület s adóízető polgárainak többsége, s főleg a város anyagi viszonyai úgy kívánják, — bele kellene nyugodnunk. Mindezek azonban eddig — hála Istennek — be nem következtek.

A nagyközségi párt főtörekvése mind a mellett oda irányult, a képviselő-testület tagjai és adóízető polgártársaink többségét a saját részére megnyerni, tudva azonban, hogy felsőbb helyen ezeken kívül még az igen lényeges anyagi helyzet városunknak jövendő tekintetbe, szükségét látta arról is gondoskodni, hogy városunk háztartásában lehetőleg deficit kimutattassék, melylyel indokolandó s bizonyítandó volna, hogy városunk nem képes magát továbbra mint rendezett tanácsu város fenntartani.

Jurin ur, ki egyuttal városunk számvizsgálója — össze is állított emnélfogva egy statust, mely szerint a városi polgármester és városunk tanácsa az utolsó években jogtalanul s előzetes bejelentés és jóváhagyás nélkül több mint 15.000 frtot költött el, s emnélfogva az utolsó évi 10812 frtot tevő (tényleges) pénztári maradvány nem jétezőnek s csak látszólagosnak mondatik általa.

Daczára annak, hogy Jurin ur ismételtén állításainak helytelen voltára figyelmeztetve lett, ezektől mind a mellett nem tágitott, s ezen a tényeknek meg nem felelő állításával párhívei nagy öröme s megelégedésére a városi előljároság ellen szünteleuül agitált, sőt említett vádjait a f. év július 29-én tisztelt alispán urunk elnökléte alatt Jolsván ez ügyben tartott értekezleten a városi előljároság ellen fenntartva ujból is előterjesztette.

Ezen gyűlés után s minek utána Jurin ur helytelen vádjával már több mint egy éve városunk előljároságát s minden előforduló alkalommal gyanusította s bántalmazta, városunk előljárosága a több rendbeli vádra vonatkozó válaszáat egy „Igazoló nyilatkozatba” foglalta, melyben Jurin ur helytelen állításai számszerűleg s egyenként megezáfolttatnak.

Ezen igazoló nyilatkozat kinyomtatva s megyénk intéző köreinek s városunk képviselő-testületi tagjainak megküldetett.

Hogy Jurin urnak ezen általa „füzetkének” elnevezett igazoló nyilatkozatunk kényelmetlen, ezt már azon oknál fogva is szívesen elhiszünk, mivel annak alapján bizonyítottatik, hogy Jurin ur számvizsgáló létere hónapok óta hangoztatott számadataiban, s az előljároság ellen emelt subsumatióiban csekély — 19708 frttal tévedett!

Határozottan tagadjuk azonban, hogy a városi tanács saját reputációja érdekében is szükségessé vált igazoló nyilatkozat nyomatására és közzétesére megelőzőleg a városi képviselő-testület erre vonatkozó engedélyét kiszerezni köteles lett volna, s e helyütt Jurin urhoz nyomban azon kérdést is intézzük, vajjon az ő általa a tanács ellen emelt helytelen gyanusítások terjesztése, továbbá a nagyközségi mozgalom előmozdítására privátházak, keres-mák és iskola épületben tartott titkos gyülekezetek a képviselő-testület tudta és beleegyezésével történtek-e?

Jurin számvizsgáló ur egyébként fentebb hivatkozott „Nyilatkozatba” által maga alatt vágja a fát, midőn urbi et orbi kijelenti, hogy a laktanya építésére vonatkozó számadások mai napig megvizsgálva ninesenek. S miért ninesenek? — Az építész, ki új honvédlaktanyánkat építette, már is 13 hónappal ezelőtt városunk részéről vég-

*) E rovat alatt közlötékért a felelősség a beküldöt terheli. Szerk.

leg kifizettetett, s így csak is a városi számvizsgálók hanyagsága oka annak, hogy az utolsó városi számadások éppen úgy, mint az előző évi vizsgálat is csak november havában nyerend befizetést, s ezen számadások vizsgálata, mely néhány évvel ezelőtt 15—25 nap alatt elvégeztetett, most rendszeren az év végéig elhúzódik!

Végül a tisztelt olvasó közönség szíves figyelmét még egy körülményre hívjuk fel, mely hivatva van Jurin számvizsgáló ur „alapos” eljárását kellően megvilágítani. Jurin számvizsgáló ur ugyanis fentebb említett „Nyilatkozatában” azt bizonyítja saját keze aláírásával, hogy az új honvédelmi építési számadásai általa mai napig megvizsgálva nincsenek, ennek dacára számvizsgálói tekintélyével s becsületével összeférhetőnek találta városunk tanácsát s polgármesterét már hónapokkal ezelőtt egy meg nem vizsgált számadás alapján többek közt 4170 frt erejéig könnyelmű módon subsumálni! Kell-e ezen eljárásról commentár? — Ugy hisszük, hogy ezen részünkről már régen megelégtelt s városunk békességét minduntalan fölzavaró ominozus ügyet végre is négy falaink között csupán a felsőbb hatóságok tudtával elintézhették s befizették volna, Jurin ur azonban ezt másképp akarja s városunk ügyeit a nyilvánosság elé huzolja. Hogy ezen téren nem sok babért fog aratni, azért kezeskedünk.

Jolsván, 1898. nov. 6.

Jolsva r. t. város elöljárósága.

Magán-hirdetések.

Özv. Erdélyi Jánosné

fodrász üzletébe

— Rimaszombatban —

a múlt héten megérkezett az újon szerződött üzletvezető, a ki a legdivatosabb női hajfésülést is érti, házakhoz kívánatra ellátogat.

Ez az új üzletvezető fogtechnikus is, és a foghuzást, blombirozást, úgy egyes fogak, mint egész fogsorok készítését ügyesen érti.

Kéri a nagyérdemű közönség kegyes partfogását

Teljes tisztelettel

Özv. Erdélyi Jánosné.

Nőgy-ruhákat

remek kivitelben és kiváló izléssel, párisi és „Wiener Chic” divatképek szerint a legjutányosabb árért készit vidékre is:

BIRÓNÉ-BALÁZS IRMA

Rimaszombat, Szentpéteri-utca 9.

1-2

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tisztelettel tudomására hozni, hogy Nógrád- és Gömörmegyében való kiterjedt ismeretséggel fogva, a Losonezon már évek óta fennálló s jóhírnévnek örvendő

czipész-üzletnek

Rimaszombatban Jánosi-utca 26-ik szám alatt, Husek Ferencz-féle házban fiók-üzletet rendeztem be. — Czipész-üzletben állandóan raktáron tartok kül- és belföldi gyártmányu, finoman kidolgozott bőröket többféle színben, ugy szintén a színes bőrökhöz valódi angol crém-festékek, valamint a legújabb találmányu Pratt Pasteners-féle fűzősinórtartó, melynek előnye abban áll, hogy a fűzősinórt nem szükséges esomóra vagy esokorra kötni, hurok nem képződhetik, s menetközben a véletlen megoldozás pedig teljesen ki van zárva, nálam jutányos áron mindenkor kaphatók.

Egyidejűleg bátor vagyok szives tudomására hozni, hogy orthopédiai-czipők elkészítésében a legnagyobb képzettséggel bírok s annak szállítására bármily alakban vállalkozom, ugy szintén vidéki megrendeléseknél egy használt lábbeli után bármily megrendelés a legpontosabban eszközölhető.

Midőn még pontos kiszolgálásról, valamint jutányos árszámításról előlegesen is biztosítom, legyen szabad üzletem irányában szives érdeklődését kérnem s magamat és üzletemet szives partfogásába ajánlván maradok

teljes tisztelettel

SCHNEIDER PÉTER.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart. Hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox valódi sodingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzmegetkarító.

Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos aczélből és a többi részei alpacéből vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint

4-26

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

Budapest, V., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 darab után egy ingyen küldetik.

Pályázati hirdetmény.

Szab. Rimaszombat r. t. városánál elhalálozás folytán megüresedett **árvaszéki előadói állásra**, — melylyel 800 frt készpénzfizetés, a képesítéshez nem kötött iparosok és kereskedők nyilvántartása és azzal összekötött összes teendők végzéseért személyes pótlékként 100 forint van megállapítva, — pályázat nyitattik.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy ez iránti, az 1883. évi I t-cikkben előirt képesítésüket, életkoruk, jelenlegi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket folyó év **november hó 20-áig** a polgármesteri hivatalnál adják be.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város képviselő-testületének 1898. évi november hó 3-án tartott közgyűléséből.

Szabó György,
polgármester.

Tanulóul.

A Rábely Miklós-féle könyvnyomdában egy 13—14 éves ifju, ki magyarul helyesen írni és jól olvasni tud, tanulóul azonnal fel-fogadtatik.

Hirdetmény.

4123. sz. — A rimaszombati királyi-törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztár** végrehajtatóinak **Paulovics János** nyustyai és **Dr. Cziner Miksa** ügyvéd, rimaszombati lakos által ügygondnokolt ismeretlen tartózkodásu **Paulovics Istvánnak**, néhai **Paulovics János** örökösai végrehajtást szenvedők elleni 280 forint tőke s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. tcz. 144. s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő, Nyustya községben fekvő s a nyustyai 81-ik sz. tjkvben A 1-2. és 31. sorszám alatt foglalt 191—193., 218. és 2552. hrszámú ingatlanból még néhai Paulovics János nevén álló A. 1. alatti birtokilletőségére 185 frtban, a nyustyai 81. számú tjkönyvből időközben a nyustyai 419. sz. tjkvbe átvetett, A 1-26. sorszám alatt foglalt ubéri birtokból Hruska János, mint néhai Paulovics János jogutódja B. 3. alatt fele résznyi birtokilletőségére 450 frtban és a nyustyai 19. sz. tjkvben A. 1. 3-15. sorszám alatt foglalt közös ingatlanokból néh. Paulovics János B. 32. alatti birtokilletőségére 40 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban érendelte s annak megtartására határnapul **1898. évi december hó 22-ik napjának** d. e. 10 óráját Nyustyan, a község házához tüzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron aól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozok tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, azaz 18 frt 50 kr., 45 frt, 4 frtot készpénzben vagy az 1882. évi 60-ik törvényezikk 42. §-ában j-lzett és az 1881. évi november hó 1 én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t-cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1898. évi szeptember hó 16-án.

3-3

Altdorffer, kir. tszéki bíró.

Kérje
a **Continental**
Bodega Company

olághírű spanyol és portugál borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésekben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját fiók:

Budapest

esakis:

W. Kossuth-Lajos és Ujvilág utca sarkán, a Genby-Casínóval szemben.

MINDEN SORSJEGY UTÁNFIZETÉS NÉLKÜL MIND A 6 HUZÁSON JÁTSZIK.

UJSAĞIROK SORSJÁTEKA

FŐNYEREMÉNY 100.000 KORONA ÉRT.

5 NYEREMÉNY 20.000 KORONA ÉRT.

AVALLALAT KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSÁROLJA

EGY SORSJEGY ÁRA: 1 KORONA

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

a rimaszombati takarékpénztár és a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala.

Hirdetmény.

A gömörmegyei nép- és iparbank a 2206, 5007, 4973, 4862, 4237, 4200, 4081, 4781, 4046, 3076, 4697, 4378, 4730, 4493, 5871, 5830, 5086, 5515, 5177, 5558, 5955, 5574, 5500, 5596, 5916, 5621, 6042, 6030, 4189, 5572, 5873, 5965, 5888, 5904, 6013, 6058, 6026, 6029, 6047, 6066, 6067, 6070, 6083, 6100, és 6119. számok alatt elzalogosított és nem rendezett kézi zálogtárgyakat, u. m. arany, ezüst pénzeket, és ékszereket, ezüst evő- és diszeszközöket, különféle értékpapirokat és betéti könyveket az **1898. évi november hó 30-ának** délutáni 2 (kettő) óráján saját helyiségében elárvereztetik.

Rimaszombat, 1898. október 27-én.

1-3

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

713. sz. — A földmivvelésügyi magy. kir. miniszter ur ő nagyméltóságának az 1898. évi szeptember hó 5 én kelt 57817. számú rendeletével a **putnoki állami szőlőtelepen emelendő épületek** helyreállítását engedélyezte.

A fentemlített munka kivételének biztosítása czéljából az **1898. évi november hó 12-ik napjának** d. e. 10 órájára a rimaszombati m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívtnak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitézött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5%-ának megfelelő bánatpénz vagy a bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta esatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Az ajánlati költségvetés nyomtatványa a rimaszombati kir. államépítészeti hivatalnál megszerezhető.

Kir. államépítészeti hivatal

Rimaszombat, 1898. október 30-án.

Klaisz Gyula,

m. kir. ker. szőlő- és bortelgyelő

Aláírási felhívás

magyar kölcsönös állatbiztosító részvénytársaság, mint szövetkezet 100 korona névértékű részjegyeire; 3 korona költség, 60 fillér posta; részjegyenként előfizetés 13 korona, 60 fillér posta; alapszabályok értelmében 12%-ot kamatoz.

Kuchta Dániel Károly, Tiszolczon.